

РЕШЕНИЕ

№ 105

гр. Варна, 30.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Павлина Г. Димитрова

Членове: Ангелина Й. Лазарова
Георги Н. Грънчев

при участието на секретаря Соня Н. Дичева
в присъствието на прокурора Ил. Хр. Н.
като разгледа докладваното от Ангелина Й. Лазарова Въззивно наказателно дело от общ характер № 20223000600157 по описа за 2022 година

Производството пред въззивния съд е за проверка на присъда № 3/13.04.2022г., постановена по НОХД № 116/22 г. на Окръжен съд Шумен, с която подс. СТ. Н. Р. бил признат за виновен в извършени престъпления по чл. 199 ал. 1 т. 3 и т. 4 от НК и по чл. 170 ал. 2 вр. ал. 1 от НК, като му били наложени наказания лишаване от свобода, съответно за срок от шест и две години, групирани по чл. 23 от НК, като било постановено за изтърпяване при първоначален строг режим по-тежкото. По реда на чл. 59 ал. 1 от НК съдът зачел предварителното задържане на подсъдимия, считано от 24.09.2021г. С присъдата съдът се разпоредил с веществените доказателства и възложил на подсъдимия разноските по делото.

Делото във въззивния съд е образувано по жалба на защитника на подсъдимия, който счита, че присъдата е незаконосъобразна, постановена при съществено нарушение на процесуалните правила и с явно несправедливо наказание. Оспорва се приетото от съда, че самопризнанието на подсъдимия подкрепя правната квалификация на деянието, по която е бил осъден. Твърди се, че намерението на подсъдимия е било по-скоро да извърши престъпление

по чл. 194 и следв. от НК. Искане се обжалваната присъда да бъде изменена, като се намали размерът на наложеното наказание, и да се приложи закон за по-леко наказуемо престъпление. Жалбата се поддържа пред въззивната инстанция от защитника. Посочва се, че упражненото спрямо пострадалата насилие е било с цел прикриване самоличността на извършителя, а не за преодоляване на съпротивата ѝ за отнемане на вещта. В допълнение, защитата счита, че в доказателствата са налице противоречия с откриването на ДНК от пострадалата по бравичка, без да са налице находки от посичане, при неизяснен механизъм от попадане на ДНК по вещта. На тази основа се прави искане за връщане на делото за ново разглеждане.

Прокурорът от въззивната инстанция счита жалбата за неоснователна. Посочва, че подсъдимият е упражнил сила за запазване владението върху отнетите вещи и за мотивиране на пострадалата доброволно да му ги предаде, поради което квалификацията на деянието е правилна. Прокурорът преценява събраните по делото доказателства като подкрепящи признанието на подсъдимия по фактите, отразени в обвинителния акт. По отношение на наказанието, което намира за снизходително, прокурорът подкрепя становището на съда, че са налице повече отегчаващи, отколкото смекчаващи отговорността обстоятелства, като на подсъдимия е наложено наказание под средния размер, въпреки наличието на престъпна съвкупност. Моли присъдата да бъде потвърдена.

Подс. Р. се придържа към становището на защитника си. Изразява съжаление за престъплението. В последната си дума моли присъдата да бъде намалена.

Съставът на въззивния съд, след като се запозна с материалите по делото, счита че в хода на първоинстанционното производство са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които не могат да бъдат отстранени от настоящата инстанция и съставляват основания за отмяна на постановената присъда.

I. Нарушения по чл. 348 ал. 3 т. 1 от НПК.

Постановявайки присъдата си на 13.04.2022г. и мотивите към нея на 16.05.2022г. съдът не е дал отговор на един от основните въпроси в наказателното производство, приключило с осъждане по повдигнатото обвинение. Както за страните, така и за въззивната инстанция остава напълно

неизвестно какво е наказанието, по всяко от двете обвинения, определено от съда в съответствие с инструмента за индивидуализация – чл. 54 от НК.

Съгласно задължителните указания по Тълкувателно решение № 2 от 19.06.2015 г. на ВКС по т. д. № 2/2015 г., ОСНК, „Специалните норми на чл. 58а от НК не дерогират изцяло общите правила за определяне на наказанието. Към тях изрично препраща алинея 1, чрез израза: "като се ръководи от разпоредбите на общата част на този кодекс". Законът по своеобразен начин въвежда института по чл. 58а от НК в процеса на определяне на наказанието, запазвайки действието на общите правила. Спецификите се отнасят до вида наказание и етапа на прилагане на специалните правила.... [и в изводите по т. 2] **Когато наказанието лишаването от свобода е самостоятелно предвидено** или е алтернатива на други наказания, и съдът го приеме за най-подходящото по вид, **определя неговия размер по общите правила в границите, предвидени за съответното престъпление в норма от особената част на НК.** След което така подобраният размер намалява с една трета, съобразно императивното изискване на чл. 58а, ал. 1 от НК.“.

В присъда № 3/13.04.2022г. не е налице позоваване на чл. 54 от НК и определяне на наказание по общото правило, което да бъде намалено с една трета по реда на чл. 58 а ал. 1 от НК. При отчитане на противоречивата практика на съдилищата, според която е допустимо в мотивите към присъдата да бъдат изяснени тези параметри, за съжаление, в конкретно разглежданите мотиви на ШОС също не е налице пояснение какви са по размер наказанията, определени преди прилагането на чл. 58 а ал. 1 от НК. Поради което и страните са лишени от конкретна възможност да узнаят действителните параметри на наказанията по чл. 199 ал. 1 т. 3 и 4 от НК и по чл. 170 ал. 2 от НК. Исканата от защитата въззивна проверка по индивидуализацията не може да бъде проведена, тъй като е недопустимо на предположения, в случая за размера на наказанието преди редукцията, да се допълва или променя отговорът на първоинстанционния съд при изпълнение на правомощието му да очертае наказателната отговорност на подсъдимия.

С оглед на изложените съображения, според състава на въззивната инстанция, пропускът на ШОС да определи наказание по всяко от обвиненията с приложението на общите правила е довело до засягане на процесуалните права на всички участвали в производството страни.

II.Нарушения по чл. 348 ал. 3 т. 2 от НПК.

Изготвените към присъдата мотиви нямат необходимото и достатъчно съдържание, което да позволи проверка на законосъобразността на взетите решения. Нещо повече, те представляват копиране и прехвърляне на съдържанието на обвинителния акт, ведно със смекчаващите и отегчаващите обстоятелства, причините за извършване, поредността на изписване на източниците (вкл. интервалите помежду им). Недопустимо в мотивите е прехвърлено и процесуалното основание за повдигане на обвинението от прокурора в съда: „Поради гореизложеното и на осн. чл.46, ал.1 вр. с чл.242, ал.1 и чл.246, ал.1 от НПК“. Дори диспозитивите за всяко от обвиненията са копирани от обвинителния акт. Търсенето на ефективност и бързина при изготвянето на един съдебен акт задължително следва да се прилага от позицията на процесуалния етап на производството и следващите се гаранции за справедлив процес, включващи решаване на делото от независим, безпристрастен съд, който сам достига до значимите изводи и прави свой окончателен прочит на материалите.

На следващо място, в мотивите не е посочено, че процедурата, по която делото се е разглежда е по гл. 27 от НПК, чл. 371 т. 2 от НПК; липсват изводи по отношение на доказателства, правните възражения на защитата; числово са описани две наказания (без да е ясно кое от тях за кое престъпление е, как е индивидуализирано, как е формиран окончателен размер), общото по чл. 23 от НК (без анализ кое налага прилагането му, защо не се прилага чл. 24 от НК) и видът на режима (без да се посочи на какво основание от специалния закон); отразено е, че на подсъдимия са възложени разноските; липсват съображения по произнасянето по веществените доказателства.

Съгласно задължителните указания по Тълкувателно решение № 2 от 19.06.2015 г. на ВКС по т. д. № 2/2015 г., ОСНК, „При определяне на наказанието съдилищата са длъжни да излагат подробно аргументирани и изчерпателни мотиви за индивидуализация на санкцията - въз основа на кои конкретни обстоятелства, установени по делото, извършват преценка за степента на обществена опасност на деянието и дееца, подбудите за извършване на деянието и всички смекчаващи и отегчаващи обстоятелства, които не са взети предвид от закона за признаци в правната квалификация (чл. 54 и чл. 56 от НК). Така се определя наказание, което е справедливо и

достатъчно за постигане на целите по чл. 36 от НК.“. В случая съдът не е изпълнил предписаното.

Налице е нарушение по чл. 305 ал. 3 от НПК. Налице е липса на мотиви, независимо от наименованите по този начин 4 страници. Смисълът на мотивите е да се разясни на каква фактическа основа и с какви съображения е достигнато до съответното решение. Изложеното от фактическа, аналитична и правна страна обосновава извод, че ШОС не е изпълнил задължението да изготви мотивите към присъдата в съответствие с дължимите стандарти. С оглед трайната и непротиворечива практика на ВКС – подобен недостатък категорично ограничава процесуалните права на всички участващи в производството страни, като се явява и самостоятелно основание за отмяна на присъдата.

Допуснатите нарушения са съществени и неотстраними във въззивното производство, поради което присъдата следва да бъде отменена, а делото върнато за ново разглеждане от друг състав на съда.

По изложените съображения и на основание чл. 334 т. 1 вр. чл. 335 ал. 2 вр. чл. 348 ал. 3 т. 1 и 2, въззивният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ присъда № 3, постановена на 13.04.2022г. по НОХД № 116/22г. на Окръжен съд гр. Шумен, и

ВРЪЩА делото за ново разглеждане на първоинстанционния съд.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____